



Keskkonnaministeriumi
Info- ja Tehnokeskus

Koostaja ja toimetaja: Karmen Kaukver

Fotod: Natalija Kohv, Merike Liiver,
Arvo Liiver, Andre Zahharov

Kujundaja ja küljendaja: B2 Eesti

Trükk: B2 Eesti, Türi 6a, 11313 Tallinn,
www.b2.ee

Trükitud keskkonnasõbralikule paberile.

ISBN 978 - 9985 - 881 - 57 - 6 (trükis)
ISBN 978 - 9985 - 881 - 59 - 0 (e-trükis)



Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskus ehk ITK on 1993. aastal loodud Keskkonnaministeeriumi hallatav riigiasutus. ITK kogub, töötleb, analüüsib ja avalikustab teavet Eesti looduse, keskkonnaseisundi ning neid mõjutavate tegurite kohta.

MEIST



Keskkonnainfo

Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskuse ajalugu ulatub aastasse 1988.

1988. aastal asutati Eesti Looduskaitse ja Metsamajanduse Komitee *Looduskasutuse Teaduslik Informatsiooni Keskus*. Kaks aastat hiljem muudeti see riigiasutus riiklikuks väikeettevõtteks nimega *Looduskasutuse Infokeskus*. 1993. aastal sai viimane Keskkonnaministeeriumi poolt hallatavaks riigiasutuseks – *Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskuseks*.



Missioon

- usaldusväärne keskkonnainfo igäühele

Me kogume, töötleme ja analüüsime teavet Eesti looduse, keskkonnaseisundi ning neid mõjutavate tegurite kohta. Saadud usaldusväärse ja erapooletu keskkonnainfo edastame nii otsustajatele kui avalikkusele, edendades nõnda elanike keskkonnateadlikkust.

Visioon

- juhtiv usaldusväärse keskkonnainfo keskus Eestis

Keskkonnavaldkonna tähtsustamine ühiskonnas suurendab nõudlust keskkonnainfo, selle kvaliteedi ja kättesaadavuse järele. Meie eesmärk on olla jätkuvalt professionaalseim keskkonnateabe koondamis- ja analüüsikeskus Eestis. Üha enam pöörame tähelepanu andmete kvaliteedi tõstmisele ja sihtrühmade vajaduste selgitamisele. Keskkonnaalase teabe jagamine nii trüki- kui elektroonilise meedia vahendusel on oluline vahend tõstmaks elanikkonna keskkonnateadlikkust. Panustame pidevalt keskkonnainfo avalikustamise võimaluste arendamisse, kasutades selleks uusimaid tehnoloogiaid ja parimaid kogemusi mujalt maailmast.



ITK-s käsitletakse kogu riigi keskkonda tervikuna, võttes arvesse kõikvõimalikke keskkonnaseisundit mõjutavaid aspekte.

Me teeme kõik endast oleneva, et usaldusväärne ja parim võimalik sõltumatu keskkonnainfo oleks õigel ajal õiges kohas. See võimaldab arvestada tähtsate otsuste langetamisel majanduslike ja sotsiaalsete aspektide kõrval ka keskkonnaaspekte.

Meile laekuvad andmed üle vabariigi pea igast keskkonnavaldkonnast, hõlmates infot alates õhukvaliteedi näitajatest kuni seismilisi sündmusi kajastavate andmeteni. Seetõttu saame me pakkuda keskkonnainfot, mis hõlmab kogu Eestit ja enamikke keskkonnavaldkondi.



Me jagame koondatud ja analüüsitud usaldusväärset keskkonnainfot.

Eesti riikliku keskkonnateabe korraldamise võrgustikus täidab ITK keskkonnainfo koondaja, analüüsija ja avalikustaja rolli.

Me ei kogu otseselt ise andmeid, vaid saame need andmetootjatelt ja andjatelt (nt ettevõtted, keskkonna-teenistused, riikliku seireprogrammi täitjad), kes sisestavad andmed infosüsteemidesse (Eesti looduse infosüsteem, keskkonnalubade infosüsteem, jäätmearuandluse infosüsteem jt). Need keskkonnaregistri sidussüsteemid tagavad keskkonnaregistri andmehõive ja on ühtlasi keskkonnaametnike tööriistadeks, leides praktilist kasutust vastavate valdkondade valitsemisel ja otsuste ettevalmistamisel.

Me peame keskkonnaregistri sidussüsteemidele lisaks mitmeid teisi andmebaase ja infosüsteeme: kasvuhoonegaaside heitkoguste kauplemise register, probleemtooteregister, kütusesekre andmebaas jne.

Keskkonnaregistrisse ja infosüsteemidesse kogutud andmetele on ligipääs tagatud üle Interneti. Lisaks elektroonilistes kanalites jagatavale infole anname välja raamatuid ja voldikuid.

Keskkonnainfo koondaja, analüüsija ja avalikustaja rollile lisaks täidame riikliku seireprogrammi koordinaatori ülesandeid, sõlmime lepinguid Euroopa Ühenduse ökomärgise kasutamiseks ning väljastame Euroopa keskkonnajuhtimise ja auditeerimise süsteemi EMAS sertifikaate.



Koostöö

Kõige tihedam koostöö on meil Keskkonnaministeeriumiga, tema haldusala asutustega ning kõigi 15 maakonna keskkonnateenistustega. Viimastega on peamiseks koostöövormiks iga-aastane keskkonnaalane aruandlus. Selle raames laekuvad meile keskkonnaandmed üle Eesti, mille alusel omakorda anname Eesti keskkonna seisundist aru Euroopa ja rahvusvahelistele organisatsioonidele vastavalt kohustustele, mille Eesti riik on võtnud. Olulised koostööpartnerid on veel Statistikaamet, Maa-amet, riikliku keskkonnaseire programmi vastutavad täitjad ja läbiviijad, teadusasutused, ettevõtted ning paljud teised.

ITK üks pikemaajalisemaid koostööpartnereid Euroopas on olnud Euroopa Keskkonnaagentuur (EKA), kellega algas koostöö 1994. aastal. ITK on EKA kontaktasutus Eestis.

Eesti kontaktasutuse ülesannete täitmine nõuab ITK-lt Eestis hangitud keskkonnaalaste andmete edastamist EKA-le läbi Euroopa keskkonnainfo- ja keskkonnavaatlusvõrgustiku EIONET. Vastavalt Eesti riigi võetud kohustustele edastab ITK Eesti keskkonnaandmeid Euroopa Statistikaametile EUROSTAT, ÜRO Keskkonnaprogrammile UNEP ja mitmetele teistele Euroopa ja rahvusvahelistele institutsioonidele.

Lisaks Euroopa Keskkonnaagentuuri tööle osaleme paljudes rahvusvahelistes projektides, täites näiteks bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni teabevõrgustiku riikliku kontaktasutuse ülesandeid.





ITK väljastab teavet Eesti looduse, keskkonnaseisundi ja neid mõjutavate tegurite kohta. ITK-st pärinevad andmed on objektiivsed, usaldusväärsed ja kontrollitud.

MILLIST TEAVET ITK-st SAAB?



Keskkonnainfo

Elusloodus ja looduse kaitse

Meilt saab andmeid kaitstavate objektide – kaitsealade, hoiualade, üksikobjektide, püsielupaikade, liigi leiukohade ja kohaliku omavalitsuse tasandil kaitstavate objektide kohta ning rahvusvahelistest kohustustest tulenevalt määratud alade (nt Natura 2000, märgalad Ramsari konventsiooni alusel) paiknemise kohta.

Lisaks haldame ja väljastame andmeid vääriselupaikade osas.

Veel haldab ITK tähelepanuväärsete objektide nagu planeeritavate kaitstavate objektide, Eesti Ürglooduse Raamatu geoloogiliste objektide, poollooduslike koosluste ja metsaga seotud pärandkultuuriobjektide andmeid.

Jahinduse valdkonnas jagatav teave hõlmab jahipiirkondade asukohti ja jahitrofeesid.



Välisõhk

Jagame teavet välisõhku paisatud erinevate saasteainete heitkoguste kohta paiksetest ning hajusaasteallikatest.

Õhuandmed on koondatud Eesti, maakonna või valla tasemel majandustegevuste kaupa. Samuti saab informatsiooni peamiste välisõhu saasteallikate, lahustite ja kütuste kasutamise kohta.

Kliima ja osoon

Kliimamuutuste ja osooni valdkonnas jagame teavet kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemisest, ühistrakendusest, kasvuhoonegaaside inventuuri koostamisest ja osoonikihti kahandavate ainete kasutamisest ning käibelt kõrvaldamise programmist.



Vesi

Vee andmestik hõlmab allikaid, vooluveekogusid, seisuveekogusid, merealaid, puurkaevusid, veehaardeid. Jagame infot pinna- ja põhjavee kasutuse kohta, veekogude reostuskoormuse ja vete kvaliteedi kohta.

Keskkonnaseire

Koostöös Keskkonnaministeeriumiga koordineerib ITK riikliku keskkonnaseire programmi. Vastavad seireandmed talletatakse ITK-s. Seireandmed sisaldavad andmeid loodusobjektide, looduskoosluste, veekvaliteedi, kaitsealuste liikide, vääriselupaikade jms kohta.



Jäätmed

Jagame infot Eestis tekkivate ja käideldavate ning imporditavate ja eksporditavate jäätmete liigi ja hulga kohta riigi, maakondade ja valdade lõikes.

Lisaks väljastame andmeid Eestis toodetud, Eestisse sisseveetud ja Eestist väljaveetud probleemtoodete (elektri- ja elektroonikaseadmed, patareid, akud, rehvid jne) koguste kohta nii tootjate kui ka tootekategooriate kaupa, samuti probleemtoodetest tekkinud jäätmete kogumise, töötlemise ja väljaveo kohta.

Haldame andmeid ka pakendijäätmete tekke ja taaskasutamise kohta pakendimaterjalide lõikes.



Keskkonnainfo avalikustamisel arvestame looduskeskkonna huvisid!

Seetõttu ei ole avalik selline teave, mille avalikuks saamine võiks ohustada kaitseala või kaitsealuse liigi ning tema elupaiga või kasvukoha säilimist. Veel ei kuulu avalikustamisele näiteks ärisaladust sisaldav info või alles kontrollimisel olevad andmed.



Jõudmaks kõikide
oma sihtgruppideni,
kasutame
keskkonnainfo
väljastamisel paljusid
erinevaid kanaleid.



KES JA KUST KESKKONNAINFOT SAAB?



Keskkonnainfo

Keskkonnaalast informatsiooni võib saada igaüks, olgu ta poliitik, ametnik, ettevõtja, teadlane, tudeng, kooliõpilane või keegi muu. Info edastatakse soovijale nii kiiresti kui võimalik ja kokkulepitud vormis.



www.keskkonnainfo.ee

ITK koduleht www.keskkonnainfo.ee sisaldab usaldusväärset keskkonnainfot kõigile meie sihtgruppidele. Milline küsimus iganes tekib keskkonnaga seoses, tasub kõigepealt külastada veebilehte www.keskkonnainfo.ee

Koduleht pakub teavet keskkonnaseisundist ja selle suundumustest nii sõnalise kui numbrilise info, samuti graafikute, kaartide ja mitmete veebirakenduste ning elektrooniliste trükiste kujul.

Kui veebileht ei paku sind huvitavat infot, helista meile või saada e-kiri!



Valik ITK hallatavatest andmekogudest ja veebirakendustest:

Keskkonnaregister

Keskkonnaregistri veebileht

Keskkonnalubade infosüsteem KLIS

Eesti looduse infosüsteem EELIS

EELISE infoleht

Kalanduse infosüsteem KALA

Õhu saasteallikate infosüsteem OSIS

Jäätmearuandluse infosüsteem JATS

Riiklik probleemtooteregister PROTO

Riiklik kasvuhoonegaaside heitkoguste ühikutega kauplemise register

Kütusesekreandmebaas

Riikliku keskkonnaseire programmi veebileht



Väljaanded

ITK on alates 1994. aastast välja andnud iga-aastaseid vee-, õhu- ja jäätmealaseid toimetisi, mis tuginevad ettevõtete keskkonnategevuse aruannetele. Toimetised iseloomustavad keskkonnaseisundit aruandeaastal ning on muuhulgas heaks aluseks otsustajatele vajalike sammude astumiseks.

Aastatel 1988–1998 koostasime riikliku seireprogrammi täitjate kaasabil iga-aastast keskkonnaülevaadet “Keskfond”, paralleelselt eesti ja inglise keeles. Alates 2005. aastast ilmub „Keskkonnaülevaade“ iga 4 aasta tagant.

ITK avaldab ka väljaannet “Keskkonnaseire”. See on Eesti riikliku keskkonnaseire aastaaruanne, mis kajastab keskkonnamuutusi ning püüab välja selgitada probleeme, mille lahendamine nõuab kiirete abinõude rakendamist või edaspidist täiendavat uurimist.

Lisaks perioodiliselt ilmuvatele trükistele, annab ITK välja üksikväljaandeid nii eesti kui inglise keeles.

Elektroonilisi väljaandeid on võimalik lugeda meie kodulehel keskkonnainfo.ee. Paber kandjal trükiseid saab ITK-st või raamatukogudest.



Raamatukogu

Meie raamatukogu sisaldab erialakirjandust peamiselt järgnevatel teemadel:

- * bioloogiline mitmekesisus
- * geoinfosüsteemid
- * jäätmed
- * keskkonnapoliitika
- * keskkonnaseire
- * kliima
- * looduskaitse
- * siseriiklikud ja rahvusvahelised keskkonnaülevaated
- * vesi
- * õhk

Peamiselt pakuvad meie raamatukogus olevad materjalid huvi keskkonnaspetsialistidele ning õpilastele ja üliõpilastele, kes vajavad materjale oma igapäevatoos.

Raamatukogus olevad väljaanded on kohapeal kasutamiseks.

Lisaks ITK väljaannete levitamisele kogub ja vahendab meie raamatukogu Euroopa Keskkonnaagentuuri väljaandeid.





Keskkonnainfo



Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskus

Address: Mustamäe tee 33,
10616 Tallinn

Tel: 673 7577

Faks: 673 7599

E-post: info@ic.envir.ee

Koduleht: www.keskkonnainfo.ee

ISBN 978-9985-881-57-6